

tanquam praeceptum dissolvent. oboedientiae anathema sit.
**DE HIS QUI DOMINICO DIE Ieiunant
ABSQUE NECESSITATE DISSOLVUNT**

XVIII. Siquis eorum qui continentiae student abq. necessitate
corporea tradita in communionem ieiunia & ab ecclesia
custodita superbiendo dissolvit famulo suae cogitationis
impulsus. anathema sit. **DE HIS QUI COLLECTIS
QUAE FIUNT IN MARTYRUM COME
MORATIONIBUS EXECRANT.**

XX. Siquis superbiae usus affectu conuenitur abominatur qui ad
confessionem martyrum caelebrantur. & ministeria
qua eis fiunt simul eorum memoriis execrantur. anathema sit.
ET SUBSCRIPSERUNT.

Elanus. basianus. pappus. proereus. Eusebius. osius
Basilus. eolaliu. Eugenius. olympius. ypatius. broerius
Bythimicus. gregorius. filetus. bassurus.

EXPLICIT REGULA GANCRENSIS CONCL.
**INCIPIUNT REGULAE ANTIOCENI
CONCILII. REGULAE EXPOSITAE**
apud anthiocia minen cenus numer' .xxv.

De his qui contraria regunt hisque regulariter
de par cha statuta sunt. **IN NICENO CONCL.**

Omnes qui ausi fuerint dissol uere diffinitionem sc̄i
& magni concilii quod apud nicenam congregatum
est sub p̄sencia piissimi & uenerandi principis constitutum
de saluta fera solempnitate sacra tissimae paschae.

anno 363
seruatum cogitate
Meletio. b. h. r.

excommunicandos & de ecclesia pellendos esse censemus.
 Si tamen contentiosius aduersus ea quae bene sunt decreta
 perstituerint. Et haec quidem de lucis dicta sint. si quis autem
 eorum qui p̄ esse noscuntur ecclesiae ep̄s aut pr̄b̄t. aut diaconus
 post hanc diffinitionem temptauerit ad subuersionem popularū
 ecclesiarum q̄. Perturbationem seorsum colligere. & cum iudeis
 pascha celebrare. sc̄a synodus hunc alienum iam hinc ab ecclesia
 iudicauit. Quod non solum sibi sed & plurimis causa corruptionis
 & perturbationis extiterit. Nec solum tales a ministerio remouet.
 sed & iam illos qui post damnationem huiusmodi communicare
 temptauerint. Damnatos autem omniquoque extrinsecus
 honore priuari. Quem sc̄a regula & sacerdotum d̄i promeruit.

**DE HIS QUI SE A PERCEPTIONE
 SC̄E CŌMUNIONIS AUERTUNT
 ET QUI EX CŌMUNICATIS PER
 DOMUS CŌMUNICANT.**

Omnes qui in grege diuntur ecclesiam d̄i & scripturam sacras
 audiunt ne communicant in oratione cum populo. sed
 pro quadam intemperantia se a perceptione sc̄e communionis
 auertunt. hinc ecclesia remoueantur quam diu per confessionē
 penitentiae fructus ostendant. & precibus indulgentiam
 consequantur. Cum excommunicatis autem non licere
 communicare. Ne cum his qui per domus conueniunt. De
 uitantes orationes ecclesiae simul orandum est ab alia
 quoque ecclesia non suscipiendum quia aliam in fine con
 gregatur. si quis autem de ep̄iscopis aut presbyteris

11.

uel diaconis seu quilibet ex clero deprehensus fuerit cum ex communicatis communicare & iam iste priuetur communione tanquam qui regulam confundat ecclesiae.

**DE HIS QUI AB ALIA PARROECIA
PRECONSCIENTIA EPISCOPORUM
SUORUM IN ALIIS IMMORANTUR.**

III. Siquis prb̄t aut diaconus & omnino quilibet ex clero parroeciam propriam deserens ad aliam properauerit omnino demigrans in alia parroecia per multa tempora nitatur immorari. ulterius ibidem non ministrat. Maxime si uocatus suo ep̄o & regredi ad propriam parroeciam commoneo oboedire contempserit. quod si in hac indisciplinatione perdurat a ministerio modis omnibus remoueat. Ita ut nequaquam locum refutationis inueniat. si uero pro hac causa damnatus alter ep̄s suscipiat. hic & iam a commune coerceat synodo uelut qui ecclesiastica constituta dissoluit.

**DE DAMNATIS ET OMNIBUS
TRAHRE TEMPTANTIBUS.**

III. Siquis ep̄s diaconus a synodo uel prb̄t aut diaconus a suo ep̄o ausi fuerint aliquid de ministerio sacro contingere. siue ep̄s iuxta praecedentem consuetudinem. siue prb̄t aut diaconus nullo modo liceat ei nec in alia synodo refutationis spem aut locum habere satisfactionis. Sed & communicantes eis omnes abici de ecclesia & maxime si postea quam didicerint aduersum memoratos prolatam fuisse sententiam eisdem communicare temptauerint.

**DE HIS QUI SE EX ADMINISTERO
ECCLESIASTICO SUBTRAHUNT
ET SEORSUM COLLIQUUNT.**

Siquis prb̄t aut diaconus ep̄m in proprio contemnerit se
questrauit & seorsum colligens altare constituit. & commonenti
ep̄o non adqueuerit nec consentire uel oboedire uoluerit
semel & iterum conuocata. hic damnatur omnimodo nec ultra
remedium consequatur. Quia suam recipere non potest dignitatem.

Quod si ecclesiam conturbare & sollicitare persingat. tanquam
seditiosus per potestates externas obprimatur. **DE CLERICIS
EXCOMMUNICATIS ET LAICIS.**

Siquis a proprio ep̄o communionem priuatus est non ante
suscipitur ab alio quam a suo reconcilietur ep̄o. Aut certe
a synodum quae congregatur occurrens pro se satis faciat.
& per suadens concilio sententiam suscipiat alteram. haec autē
definitio maneat archidiaconos & prb̄t & diaconos omnesque qui
sub regula esse monstrantur. **DE PEREGRINORUM
RECEPTIONE.**

Nullus peregrinorum sine pacificis. Id est commendaticis
suscipiatur epistolis. **DE PACIFICIS PERE
GRINORUM. ID EST COMMENDATICIS LITTERIS.**

Presbyteri qui sunt in agris canonicas epistolas dare
non possunt. Ac solos tantum uicinos episcopos litteris desti
nabunt. Chor ep̄i autem qui sunt in reprehensibiles dare
possunt pacificas. Id est generales epistolas.

DE METROPOLITANIS SINGULARI
PROUINCIALIUM.

VIII **P**ER singulas regiones ep̄s conuenit nosse metropolitanum ep̄m sollicitudinem totius prouinciae gerere. Propter quod a metropoli omnes undique quae negotia uidentur habere concurrant. Unde placuit eum & honore p̄cellere. & nihil amplius praeter eum ceteros ep̄s agere secundum antiquam a patribus nris regulam constitutam. nisi ea tantum quae ad suam dioecesim pertinent possessiones quae subiectas. Unusquisque enim ep̄s habeat sua parroeciae potestatem ut regat iuxta reuerentiam singulis competentem. & prouidentiam gerat omnes possessiones quae sub eius est potestate. Ita ut praesbyteros & diaconos ordinet. & singula suo iudicio comprehendat. Amplius autem nihil agere temptet praeter auctoritatem metropolitanum. Nec metropolitani sine ceterorum gerat consilio sacerdotum.

DE HIS QUI UOCANTUR COREPI

X **Q**ui in uicis uel possessionibus chor ep̄i nominantur. Quamuis manus in possessionem episcoporum perceperint. & ut ep̄i consecrati sunt tamen scae synodo placuit ut modum proprium recognoscant. & gubernent subiectas sibi ecclesias earumque moderamine curaque contenti sunt. Ordinent & iam lectores & sub diaconos atque exorcistas quibus promotiones istae sufficiant. Ne praesbyterum uero nec diaconum audeant ordinare. Praeter ciuitatis ep̄m cui ipse cum possessione subiectus est. Siquis autem transgredi statuta temptauerit. Depositus.

quo utebatur honore priuetur. Chor ep̄m uero ciuitatis
ep̄s ordinetur cui ille subiectus est. **DE EP̄S ET
CLERICIS AD EUNTI BUS IMPERATORE.**

Siquis ep̄s aut pr̄bt aut quilibet regule subiectus ecclesie
preter consilium & litteras episcoporum prouinciae. & prae
cipue metropolitanam adierit imperatorem. Hunc reprobari
& abici oportere. non solum a communione. Uerum & ab honore
cuius particeps uidetur existere. Quia uenerandi principis auribus
molestiam temptauit inferre contra leges ecclesie. Singitur
adire principem necessaria causa deponat. Hoc agatur cum con
tractu & consilio metro politani & ceterorum episcoporum
qui in eadem prouincia commorantur. Qui & iam proficiscentem
suis prosequantur epistolis.

**DE DAMNATIS EP̄S
AUT CLERICIS ET AD EUNTI BUS IMPERATORE.**

Siquis a proprio ep̄o pr̄bt audiaconus aut a synodo fuerit ep̄s
forte damnatus. & imperatoris auribus molestus exuerit.

Oportet ad maius episcoporum conuerti concilium. & quae
putauerint habere iuxta plurimis episcopis suggerant eorūq;
discussiones a iudicia prestolentur. si uero haec parui

pendentes molesta fuerint imperatori. hoc nulla uenia dignor
esse nec locum satis factionis habere nec spem future refatu

**DE HIS QUI CUM SINT
EX ALIA PROUINCIA IN ALIIS AUDENT
ORDINATIONES EFFICERE**

Nullus episcopus ex alia prouincia audeat ad aliam transgredi.

& ad promotionem ministerii aliquor in ecclesiis ordinare. Licet consensus uideantur prebere nonnulli in litteris tam metropolitanis quam ceterorum quicum eos sunt episcoporum rogatus adueniat & sic ac actionem ordinationis accedat. si uero nullo uocante in ordinato more de properet & super aliquibus ordinationibus ecclesiasticis negotiis ad eum non pertinentibus componendis. Irrita quidem quae ab eo geruntur existant. Ipse uero in composita motu suo & in rationabilis audacia se subeat ultionem. ex hoc iam damnatus a scō concilio.

DE DISSENSIONES QUAE SUPER EPISCOPORUM ORDINATIONES CONTINGIT APPELLANTIUM PROUINCIALES ANTESTITES.

XIII. Siquis episcopus de certis criminibus iudicatur & contingat de eo prouinciales episcopi differere cum iudicatur ab aliis innocens creditur reus ab aliis infamatur. Propterea huius ambiguitatis absolutiones. sanctae synodo placuit ut metropolitanus episcopus a uicina prouincia iudices alios conuocet qui controuersiam tollant & per eos simul & prouinciales episcopi quod iustum iustum fuerit ad probetur.

DE EPISCOPIS AB EIUDEM PROUINCIAE SACERDOTIBUS CONSONANTER EXCLUSIS.

XV. Siquis episcopus de certis criminibus accusatus condemnetur ab omnibus episcopis eiusdem prouinciae cunctaque consonanter eandem contra eum formam decreta protulerint.

hunc apud alios nullomodo iudicari. sed firmam concordantiam episcoporum prouinciae manere sententiam.

DE UAGANTIBUS EPISCOPIS

XVI Siquis episcopus uagans in ecclesiam uacantem profilat sedemque per uadat absque integro perfectoque concilio hic abiciatur. necesse est & si auctus populus quem diripuit eum habere delegit. Perfectum uero concilium illud est ubi inter fuerit metro politanus antistes.

DE HIS QUI CUM AB EPISCOPATO UOCANTUR EUUANT.

XVII Siquis episcopus manus impositionem episcopatus acceperit & p̄esse populo constitutus ministerium subite neglexerit nec ad quietem ire ad ecclesiam sibi commissam hunc oportet & communione priuari donec susceperit coactus officium. Aut certe de eo aliquid integra decreuerit eiusdem prouinciae synodus sacerdotum.

DE HIS QUI PROMOUENT AD EPISCOPATUM. NE RECIPIANTUR.

XVIII Siquis episcopus ordinatus ad parroeciam minime cui est electus accesserit non suo uitio sed quod eum aut populus uet & aut propt̄ aliam causam non tamen eius uitio perpetrata. hic & honoris sit & ministerii particeps. Dummodo nihil molestus ecclesiae rebus existat. ubi ministrare cognoscitur. Quem & iam obseruare conuenit. Quicquid synodus perfecta prouinciae quod uisum fuerit iudicando decreuerit.

DE EPISCOPALIBUS IN PROUINCIIS ORDINATIONIBUS.

XVIII Episcopus p̄ter synodum & presentiam metro politani

nullatenus ordinetur. hoc autem modis omnibus compositum
 melius quidem est. ut omnes simul adsint eiusdem prouinciae
 sacerdotes quos metropolitanus ep̄s aduocare debet. & si quidē
 omnes occurrerint optime quod si hoc difficile fuerit. saltim
 plures ad se omnimodo conuenit. Aut certe scriptas eiusdem sen-
 tentiae comprobari. & ita sub plurimorum uel presentia uel
 decreto ordinatio celebretur. Quod si secus contra definita
 factum nullas ordinatio uires habeat. si uero iuxta definitam
 regulam fiant. & nonnulli pro contentione propria contradicant.
 obtineat sententia plurimorum. **DE SYN^oDIS QUAE
 DEBENT AB EP̄S SUIS ISTE^o PORIBUS
 IN PROUINCIA CELEBRARI.**

XX

Propter utilitates ecclesiasticas & ad solutiones earum rerum
 quae dubitationem contro uersamque recipiunt. Optime
 placuit ut per singulas quasque prouincias bis in anno ep̄scoporū
 concilia celebrentur. semel quidem post tertiam septimanam
festi paschalis. Itaque quartam septimanam pentecostes.
 Conueniat synodus metropolitano prouinciales ep̄s anno
 nente. secunda uero synodus fiat idus octubris. Id est. xv. die
 mensis octobris quem hiper per & heon greci cognominant.
 In ipsis autem conciliis adsint praesbyteri & diaconi & omnes
 qui se lesos existimant. & synodi experiantur examen. Nullis
 uero liceat apud se celebrare concilia. Praeter eos quibus metro-
 politana iura uidentur esse commissa. **UT NULLO
 MODO DE PARROECIAM AD ALIAM
 PARROECIAM EP̄S TRANS EAT.**

CONCILIUM

XXI: Ep̄ ab alia parroecia nequaquam migr& ad aliam
 nec sponte sua prorsus insiliens nec uicocactus apopulis nec
 ab ep̄iscopis necessitate compulsus. mane autem in ecclesia
 quam primitus adō sortitus est. nec inde trans migr& secundum
 prisaniū de hac rem terminum constitutum. **UT IN ALIENA
 PARROECIA CLERICOS ALIENIUS
 PARROECIAE EP̄S. NULLATENUS ORDINET.**

XXII: Ep̄ alienam ciuitatem quae non est illi subiecta non adeat
 nec ad possessionem accedat. Quae ad eum non pertinet super
 ordinatione cuiusquam nec constituat. Presbyteros aut
 diaconos alteri subiectos ep̄o. nisi forte cum consilio & uoluntate
 regionis ep̄i. Siquis autem tale aliquid facere temptauerit
 irrita sit eius ordinatio. & ipse coerceat a synodo. nam si ordinare
 non potuerit nullatenus iudicabit. **UT NULLUS
 AD EP̄ISCOPATUM PRO SE CON
 STITUTUS PROMOUENDUM.**

XXIII: Ep̄o non licere pro se alterum successorem sibi constituere
 licet ad exitum uitae perueniat. Quod si tale aliquid
 factum fuerit irritum esse huiusmodi constitutum. ser
 uetur autem ius ecclesiasticum id continentis. Oportere non
 aliter fieri. nisi cum synodo & iudicio ep̄iscoporum. Qui post
 obitum qui essentis potestatem habent eum qui dignus
 extiterit promouere. **DE REBUS AD ECCLE
 SIAM PERTINENTIBUS ET DE REBUS
 QUAE PROPRIAE EP̄ICAE NOSCUNTUR.**

XXIII: Quae sunt ecclesiae sub omni sollicitudine & conscientia.

bona & fide quae in dñm est. quicuncta considerat iudicat
 que ser uentur. quae etiam dispensanda sunt iudicio & poter
 tate pontificis cui commissus populus. & anime quae in tra
 ecclesiam congregantur. manifesto uero sint quae pertinere
 uidentur ecclesiae. Cum notitia presbyterorum & diaconorū
 qui circa ipsum sunt. Ita ut cognoscant nec ignorent quae sint
 ecclesiae propria neceos aliquid lateat. ut si contigerit
 ep̄m migrare a seculo. Certis existentibus rebus quae sunt
 ecclesiae nec ipse conlapsus depereant. necque propria pro
 bantur ep̄i. sub occasione rerum peruadantur ecclesiae.
 Iustum namque & acceptum. ē. coram dō & hominibus. ut sua
 ep̄i quibus uoluerit derelinquat. Et quae ecclesiae sunt
 eidem conseruentur ecclesiae. ut nec ecclesia aliquid patatur
 incommodum. nec ep̄i sub occasione proscribatur ecclesiae.
 & in causa incidant quae deum pertinent. & ipse post obitum
 male dictionibus ingrauetur. **UT EP̄S DISPEN
 SANDI RES ECCLESIASTICAS
 HABENT POTESTATEM.**

XXV Ep̄i ecclesiasticarum rerum habeat potestatem ad dispen
 sandum erga omnes qui indigent cum summa reuerentia
 & timore dñi. Participet autem & ipse quibus indiget. si tamen
 indiget. tamenius quam fratrum qui ab eo suscipiuntur neces
 sarius usibus profuturis. Ita ut in nullo qualibet occasione
 fraudentur. Juxta sc̄m apostoldm sic dicentem. Habentes
 uictum & tegumentum his qui contenti sunt. Quod si
 contenti sunt istis minime fuerit. Conuertat autem res.

ecclesiae in suas usus domesticos & eius commoda uel agrorum
 fructus non cum praesbyterorum consuetudine diaconorum que
 pertractat sed horum potestatem aut domesticis suis aut
 propinquis aut filiis que committat. ut per huiusmodi per
 sonas occulte ceteris ledantur ecclesiae synodo prouinciae
 istae personas istas per soluat. Si autem & aliter accusetur
 episcopus aut presbiter quicum ipsos sunt quod ea quae pertinent ad
 ecclesiam uel ex agris uel ex alia qualibet ecclesiastica
 facultate sibi & usurpent. Ita ut ex hoc affligantur quidam
 pauperes criminationi uero & blasphemis tam sermo prae
 dicationis quam hi qui dispensant. Taliter exponantur & hoc
 oportet corrigi sancta synodo id quod condecet a probante.

ET SUBSCRIPSERUNT triginta. episcopi. qui eodem concilio
 conuenerunt. Eusebius. palestaniensis. Theodotus. mesopo
 tamiensis. Theodorus. isauriensis. Anthiocus. fenicentis.
 Agapius. arabiensis. Narcissus. cylesiriae. Alfios. ciliciensis.
 Nicetas. aetherius. Anatholeos. macedonijs. paulus.
 iacobus. Tercondinantos. petrus. Siricus. agapius. Bassus.
 quiron. Acelas. magnus. Alexander. theodolus. petrus.
 enius. Moemus. theodorus. Moyses. manicos.

EXPLICIT TEXTUS CANONUM CONCILII ANTHIOCENI.
**INCIPIIT TEXTUS CANONUM CON
 CILII LAODICEENSIS EXPO
 SITE APUD LAODICIAM FRI
 GIAXE NUMER. LVIII**

Basil. Notat XXVII

320. Tertius.
 Non. non m. m. m. m.
 in Epistol.